

Lausunto Metsähallituksen Lapin luonnonvarasuunnitelmasta 2026–2031

Tunturi-Lapin Kehitys ry kiittää mahdollisuudesta lausua Metsähallituksen Lapin luonnonvarasuunnitelman (LVS) luonnoksesta kaudelle 2026–2031. Suunnitelma on keskeinen valtion maiden ja vesien käyttöä ohjaava strateginen asiakirja, jolla on merkittäviä vaikutuksia Tunturi-Lapin alueen elinvoimaan, luonnon monimuotoisuuteen, porotalouteen, matkailuun sekä paikallisten asukkaiden ja elinkeinon toimintaedellytyksiin.

Yhteinen kannanottomme perustuu Tunturi-Lapin Kehityksen jäsenkuntien Kittilän, Muonion ja Enontekiön esiin nostettuihin näkemyksiin ja huoliin.

Hakkuut ja metsien käsittely

Tunturi-Lapin Kehitys ry katsoo, että **hakkuiden kasvattamista nykyisestä tasosta ei tule tehdä**. Hakkuiden lisääminen teollisuuden ainespuutarpeen vuoksi kasvattaa hakkuupaineita alueille, joilla vaikutukset kohdistuvat suoraan

- luonnon monimuotoisuuteen,
- poroelinkeinoon (erityisesti talvilaitumiin) sekä
- matkailun vetovoimatekijöihin.

Nykyinen hakkuutaso (noin 1,9 milj. m³/vuosi) tulee säilyttää, eikä tavoitetta nostaa hakkuumääriä tule edistää. Useat asiantuntijatahot ovat varoittaneet hakkuiden lisäämisen ekologisista riskeistä, mikä tukee varovaisuusperiaatteen noudattamista Lapin olosuhteissa.

Lisäksi Tunturi-Lapin Kehitys ry pitää tärkeänä, että **uudistuskypsi metsien avohakkuista luovutaan** ja siirrytään kokonaisvaltaisesti **jatkuvapelliteiseen metsäkasvatukseen**, joka on paremmin sovitettavissa pohjoisen luonnon, maiseman ja matkailuympäristön vaatimuksiin.

Alueet, joilla metsänkäsittelyä tulee rajoittaa

Pidämme hyvänä, että luonnonvarasuunnitelmassa on rajattu toimenpiteiden ulkopuolelle lakikohteita, vanhoja luonnontilaisia metsiä, korkeita alueita, vesistöjen suojavyöhykkeitä sekä porotaloudellisesti arvokkaita kohteita. Näitä rajauksia tulee vahvistaa ja täsmentää.

E erityisesti korostamme, että

- **matkailukeskusten ja niiden lähiympäristöjen** välittömässä läheisyydessä hakkuista tulee pidättäytyä,
- **vesistöjen suojavyöhykkeiden** leveyden tulee olla vähintään **30 metriä**, jotta vesistöjen hyvä tila ja luonnon monimuotoisuus voidaan turvata,

- metsänkäsittelytoimenpiteiden ulkopuolelle tulee jättää myös osayleiskaavojen mukaiset rajoitusalueet sekä yksilöidyt alueet Pallas–Yllästunturin kansallispuiston läheisyydessä ja sen maisemallisesti herkissä reuna-alueissa.

Maankäytön yhteensovittaminen ja yhteistyö

Luonnonvarasuunnitelmassa esiin nostettu tarve **maankäytön yhteensovittamiseen** on Tunturi-Lapin kannalta keskeinen. Alueella porotalous, matkailu, metsätalous, virkistyskäyttö ja paikallisten asukkaiden tarpeet kohtaavat samoilla alueilla, mikä edellyttää avointa vuoropuhelua ja ennakoivaa yhteistyötä.

Tunturi-Lapin Kehitys ry pitää **paikallisten ja alueellisten yhteistyöryhmien perustamista välttämättömänä**. Yhteistyöryhmien tehtävänä tulisi olla

- eri maankäyttötarpeiden tunnistaminen,
- ristiriitojen ennaltaehkäisy sekä
- ratkaisujen yhteinen valmistelu yhdessä Metsähallituksen, kuntien, elinkeinon ja muiden sidosryhmien kanssa.

Paikalliset oikeudet, elinkeinot ja turvallisuus

Kannanotossamme kiinnitämme huomiota siihen, että **erityisperusteisten oikeuksien haltijoiden kuuleminen** on ollut puutteellista. Nämä oikeudet ovat luonteeltaan omistusoikeuksiin verrattavia ja ne tulee huomioida suunnittelussa täysimääräisesti.

Lisäksi pidämme tärkeänä, että

- **kylien kotitarvepuun otto** säilyy mahdollisena myös jatkossa,
- paikalliset luontaiselinkeinot ja metsästyskulttuuri huomioidaan metsästyslupien mitoituksessa,
- **erävalvontaa lisätään**, jotta kokonaiskäyttöpaine pysyy kestävällä tasolla.

Arktisella alueella **turvallisuus ja varautuminen** ovat keskeisiä myös maankäytön suunnittelussa. Yhteistyö ja vuoropuhelu ovat parhaat keinot ehkäistä vastakkainasettelua ja lisätä alueellista vakautta.

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Puthaanrannatie 15, FIN 99300 Muonio, www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Ounastie 165, FIN 99400 Enontekiö, www.enontekio.fi

Kittilän kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Valtatie 15, 99100 Kittilä, www.kittila.fi

Yhteenveto

Tunturi-Lapin Kehitys ry korostaa, että Lapin luonnonvarasuunnitelman tulee tukea aidosti

- ekologisesti kestävää metsien käyttöä,
- alueen elinvoimaa ja matkailun toimintaedellytyksiä,
- porotalouden ja paikallisten elinkeinojen jatkuvuutta sekä
- kuntien ja Metsähallituksen välistä luottamuksellista yhteistyötä.

Suunnitelman onnistuminen edellyttää, että paikallinen tieto, alueelliset erityispiirteet ja pitkäjänteinen yhteistyö asetetaan keskiöön koko suunnittelukauden ajaksi.

31.3.2026

Tunturi-Lapin Kehitys

Toiminnanjohtaja

Veli-Matti Hettula

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Puthaanrannatie 15, FIN 99300 Muonio, www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Ounastie 165, FIN 99400 Enontekiö, www.enontekio.fi

Kittilän kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Valtatie 15, 99100 Kittilä, www.kittila.fi